

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ
«ΡΗΓΑΣ ΒΕΛΕΣΤΙΝΛΗΣ»
ΤΜΗΜΑ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ ΦΥΣΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ

ΑΘΛΗΤΕΣ ΠΕΤΟΣΦΑΙΡΙΣΗΣ:
ΠΟΣΟ ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΜΕΝΟΙ ΕΙΝΑΙ;

Διπλωματική Εργασία της φοιτήτριας:

ANNAΣ ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗ

Επιβλέπων Καθηγητής:

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΚΟΥΣΤΕΛΙΟΣ

ΤΡΙΚΑΛΑ 2003

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ
«ΡΗΓΑΣ ΒΕΛΕΣΤΙΝΑΗΣ»
ΤΜΗΜΑ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ ΦΥΣΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ

ΑΘΛΗΤΕΣ ΠΕΤΟΣΦΑΙΡΙΣΗΣ:
ΠΟΣΟ ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΜΕΝΟΙ ΕΙΝΑΙ;

Διπλωματική Εργασία της φοιτήτριας:
ΑΝΝΑΣ ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗ

Επιβλέπων Καθηγητής:
ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΚΟΥΣΤΕΛΙΟΣ

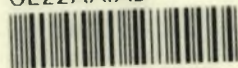
ΤΡΙΚΑΛΑ 2003

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ & ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ
ΕΙΔΙΚΗ ΣΥΛΛΟΓΗ «ΓΚΡΙΖΑ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ»

Αριθ. Εισ.: 2762/1
Ημερ. Εισ.: 10-03-2005
Δωρεά:
Ταξιδετικός Κωδικός: ΠΤ - ΤΕΦΑΑ
2003
ΔΗΜ

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ

004000077899

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1: ΕΙΣΑΓΩΓΗ

1.1 Προβληματισμοί	4
1.2 Υποθέσεις	5
1.3 Σκοπός Έρευνας	5
1.4 Περιορισμοί Έρευνας	5

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2: ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑΣ

2.1 Έννοια – Ορισμός	7
2.2 Ικανοποίηση Αθλητή	10

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3: ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ

3.1 Δείγμα	19
3.2 Διαδικασία Μέτρησης	19
3.3 Όργανο Μέτρησης	20
3.4 Στατιστική Ανάλυση	21

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4: ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5: ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

5.1 Συζήτηση – Συμπεράσματα	24
5.2 Προτάσεις	26

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΕΣ ΑΝΑΦΟΡΕΣ – ΠΗΓΕΣ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ: ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

1.1 Προβληματισμοί

Οι αθλητές είναι οι πυρήνες, οι βασικοί πρωταγωνιστές κάθε αθλητικής δραστηριότητας, καθώς γύρω από αυτούς σχεδιάζονται και πραγματοποιούνται όλα τα αθλητικά δρώμενα. Αυτοί αποτελούν το «προϊόν» εκείνο το οποίο θα πραγματοποιήσει τους αγώνες, το θέαμα στον χώρο του αθλητισμού (Παπαδημητρίου & Γαργαλιάνος, 1997). Οι αθλητές κατά κύριο λόγο θέτουν και καθορίζουν τους στόχους μιας ομάδας οι οποίοι θα αποτελέσουν και το κίνητρό τους για επιτυχία (Θεοδωράκης, Γούδας και Παπαϊωάννου, 1998). Η επιτυχία αυτή έρχεται μέσα από μεγάλη και διαρκή προσπάθεια, μέσω μια σειράς προπονήσεων.

Ο χρόνος που καταναλώνεται σε προπονήσεις συγκριτικά με τον χρόνο που απαιτείται για έναν αγώνα φαντάζει μεγάλος (Chelladurai, 1999). Για παράδειγμα, μια ομάδα Πετοσφαίρισης Τοπικού Πρωταθλήματος μπορεί να έχει καθημερινή προπόνηση διάρκειας δύο ωρών για τέσσερις μέρες, με σκοπό να δώσει έναν αγώνα την Κυριακή διάρκειας περίπου δύο ωρών. Αλλά και ο χρόνος προετοιμασίας της ομάδας από φυσικής και τεχνικής καταστάσεως πριν την έναρξη των αγώνων φαίνεται μεγάλος όταν π.χ. ξεκινά από τον Αύγουστο και ολοκληρώνεται με το τέλος του Πρωταθλήματος. Επομένως καλούνται να δίνουν διαρκώς τον καλύτερό τους εαυτό προκειμένου να παίρνουν θετικά αποτελέσματα.

Δεδομένου ότι περνούν μεγάλο μέρος τους χρόνου τους σε προπονήσεις και αγώνες, θέτουν ορισμένους στόχους και προσπαθούν διαρκώς να τους

πραγματοποιήσουν, έχουν σύμφωνα με τον Veccio (1988), την «ηθική υποχρέωση» να περάσουν αυτό το κομμάτι της ζωής τους όσο πιο ικανοποιητικά γίνεται.

1.2 Υποθέσεις

Πριν την διεξαγωγή της έρευνας έγιναν οι εξής υποθέσεις:

- α) το επίπεδο ικανοποίησης των αθλητών Πετοσφαίρισης στην Ελλάδα είναι υψηλό και
- β) δεν υπάρχει στατιστικά σημαντική διαφορά στην ικανοποίηση ανάμεσα σε γυναίκες και άντρες αθλητές της Πετοσφαίρισης.

1.3 Σκοπός Έρευνας

Σκοπός της έρευνας που ακολουθεί, είναι να καταγραφούν τα επίπεδα ικανοποίησης των αθλητών Πετοσφαίρισης, καθώς επίσης και να εξεταστεί αν υπάρχουν στατιστικά σημαντικές διαφορές στην ικανοποίηση ανάμεσα σε γυναίκες και άντρες αθλητές της Πετοσφαίρισης.

1.4 Περιορισμοί Έρευνας

Κατά την διεξαγωγή της έρευνας σημειώθηκαν ορισμένα προβλήματα, τα οποία καθυστερούσαν τις διαδικασίες ή και τις εμπόδιζαν. Παρατηρήθηκαν λοιπόν τα εξής:

- A) Ορισμένες προτάσεις δεν γίνονταν πλήρως κατανοητές από τους αθλητές, με συνέπεια να γίνονται επιπλέον διευκρινήσεις ή ακόμα ακόμα να μην συμπληρώνονται καθόλου.
- B) Συχνά παρατηρούνταν επιφυλάξεις σχετικά με την έρευνα κυρίως από τους προπονητές αλλά και από τους αθλητές, οι οποίοι έδειχναν φόβο για τον σκοπό της

έρευνας και για τον φορέα αξιοποίησης αυτής. Το πρόβλημα αντιμετωπίστηκε με τη διαβεβαίωση πως οι απαντήσεις θα είναι απόλυτα εμπιστευτικές και ότι επρόκειτο να χρησιμοποιηθούν για επιστημονικούς λόγους. Να σημειωθεί πως οι προπονητές οι οποίοι ήταν καθ' όλα συνεργάσιμοι, έχουν προπονήσει ομάδες μεγαλύτερων κατηγοριών ή Εθνικές ομάδες.

Γ) Αδιαφορία από ορισμένους συμμετέχοντες ως προς την έρευνα, με συνέπεια την άρνηση συμπλήρωσης του ερωτηματολογίου.

Δ) Οι μεγάλες αποστάσεις που έπρεπε να καλυφτούν ώστε να συμπληρωθούν ερωτηματολόγια από όλες τις ομάδες που θα αποτελούσαν το δείγμα, δυσκόλευαν τις διαδικασίες.

Ε) Λόγω των παραπάνω προβλημάτων η έρευνα περιορίστηκε σε μικρό δείγμα με συνέπεια να μην μπορούν να γενικευτούν τα αποτελέσματα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑΣ

2.1 Έννοια - Ορισμός

Σύμφωνα με το λεξικό του Δημητρακάκου (1964), με τον όρο ικανοποίηση νοείται “η χαρά, η ευχαρίστηση, η ψυχική ανακούφιση για την πλήρωση ελπίδας, πόθου, προσδοκίας, προβλέψεως. Ηθική ικανοποίηση είναι το ευχάριστο συναίσθημα το προερχόμενο από την επίγνωση εκτελέσεως του καθήκοντος” (σ. 3431). Κατά τους Dawis & Loftquist (1984), πρόκειται για μία ευχάριστη κατάσταση, αποτέλεσμα του κατά πόσο η εμπειρία καλύπτει τις ανάγκες, αξίες και απαιτήσεις του ανθρώπου. Είναι ακόμα τα συναισθήματα που έχει κανείς σε σχέση με προηγούμενες εμπειρίες, με επικείμενες προσδοκίες ή διαθέσιμες εναλλακτικές. (Balzer, Smith, Kravitz, Lovell, Paul, Reilly & Reilly, 1990). Σχετίζεται με α) την προσπάθεια που καταβάλλει κανείς για ένα στόχο, β) το διάστημα παραμονής του στον οργανισμό που εργάζεται και συμμετέχει, γ) το επίπεδο συνεργασίας στο οποίο κινείται στο άμεσο περιβάλλον, δ) τη συνολική ευτυχία (Saal & Knight, 1988).

Σύμφωνα με τον Chelladurai (1999), η επαγγελματική ικανοποίηση, καθώς και οι θεωρίες που την συνοδεύουν, σχετίζεται άμεσα με την ικανοποίηση του αθλητή. Και αυτό γιατί όπως και στον επαγγελματικό χώρο, έτσι και στον αθλητισμό έχουμε να κάνουμε με παραγωγή, προσφορά υπηρεσιών και πελάτες. Γι’ αυτό και διέκρινε ορισμένα είδη ικανοποίησης που συνδέουν την επαγγελματική ικανοποίηση με την ικανοποίηση του αθλητή. Συγκεκριμένα: ικανοποίηση του εργαζόμενου, ικανοποίηση του εθελοντή, ικανοποίηση του συμμετέχοντα, είτε σε προσφορά υπηρεσιών είτε σε δραστηριότητες αναψυχής.

Η επαγγελματική ικανοποίηση θεωρείται πως έχει άμεση σχέση με την ψυχική υγεία του εργατικού δυναμικού καθώς και με το ενδιαφέρον των επιχειρήσεων να έχουν υψηλή αποδοτικότητα και συχνά σταθερό, μόνιμο και ικανοποιημένο προσωπικό (Κάντας, 1993). Μάλιστα, διατυπώθηκαν ορισμένες θεωρίες, οι οποίες συνδέονται είτε με τα κίνητρα εργασίας, είτε με τις στάσεις και αξίες των ατόμων.

Η πιο διαδεδομένη θεωρία είναι της ιεράρχησης των αναγκών, του Maslow (1943), σύμφωνα με την οποία υπάρχουν πέντε επίπεδα αναγκών, από τα οποία εξαρτάται σχεδόν όλη η συμπεριφορά μας. Αυτά τα ταξινόμησε ιεραρχικά από τα πιο βασικά και πρωτόγονα στα πιο πολιτισμένα και ώριμα. Δηλαδή από τους βιοποριστικούς παράγοντες, μέχρι τις ανάγκες ασφάλειας, κοινωνικές ανάγκες, ανάγκες αυτοεκτίμησης και αυτοολοκλήρωσης. Ο Vroom (1964), στην θεωρία της προσδοκίας, υποστηρίζει ότι τα άτομα κινούνται σύμφωνα με τις προσωπικές τους προσδοκίες και προτιμήσεις για ανταμοιβές. Ότι η ελκυστικότητα, άρα και η ικανοποίηση που παίρνει το άτομο, είναι συνάρτηση των όσων πιστεύει πως αποκομίζει από την εργασία του και του βαθμού που τα αποτελέσματα αυτά είναι επιθυμητά. Μια άλλη θεωρία, αυτή των δύο παραγόντων, είναι του Herzberg (1959), ο οποίος επικεντρώνει την προσοχή του στα αίτια της υποκίνησης που σχετίζονται με την δουλειά και την επίτευξη των αποτελεσμάτων της. Διακρίνει δυο διαφορετικά σύνολα: α) το περιεχόμενο της εργασίας, τα κίνητρα και β) το περιέχον πλαίσιο, οι παράγοντες υγιεινής. Ο Locke (1979), υποστηρίζει πως ικανοποίηση νιώθει κανείς όσο περισσότερο η επαγγελματική κατάσταση στην οποία βρίσκεται, ταιριάζει σε ό,τι το άτομο αυτό θεωρεί πολύτιμο και αναγκαίο. Μάλιστα ο Locke διέκρινε ορισμένους παράγοντες οι οποίοι συντελούν στην επαγγελματική ικανοποίηση:

1. η εργασία να αποτελεί «πρόκληση»
2. να αμείβεται η καλή απόδοση
3. να δίνεται θετική ενίσχυση για το επιτυχές έργο
4. να υπάρχουν καλές συνθήκες εργασίας
5. να υπάρχει σωστή εποπτεία
6. να υπάρχουν θετικές διαπροσωπικές σχέσεις
7. να υπάρχει αποτελεσματική πολιτική από την πλευρά της επιχείρησης
8. να υπάρχει διασφάλιση της εργασίας
9. οι χρηματικές αμοιβές να μοιράζονται δίκαια
10. να υπάρχει δυνατότητα συμμετοχής των εργαζομένων στη λήψη αποφάσεων
11. να νιώθει ο εργαζόμενος αυτόνομος και υπεύθυνος
12. να υπάρχει σαφήνεια ρόλων (Κάντας, 1993).

Πολλοί ήταν αυτοί που θεώρησαν τον εθελοντισμό πράξη αλτρουιστική, μια και ο εθελοντής δεν περιμένει αντάλλαγμα. Ωστόσο, πρόκειται για μια πράξη κατά την οποία κάποιος προσφέρει τον χρόνο και την προσπάθειά του με ανταμοιβή την ικανοποίηση της δουλειάς του (Gidron, 1983).

Η ικανοποίηση του συμμετέχοντα, η οποία διακρίνεται σε: α) ικανοποίηση από την παροχή υπηρεσιών και β) ικανοποίηση σε δραστηριότητες αναψυχής. Οι λόγοι που προσφέρουν ικανοποίηση σε κάποιον στον χώρο εργασίας του, οδηγούν τα άτομα αυτά σε μια ανάγκη για προσφορά υπηρεσιών και ταυτόχρονα σε μια ανάγκη για ελεύθερο χρόνο (Chelladurai, 1999).

2.2 Ικανοποίηση του Αθλητή

Θεωρείται ευρέως πως ένας αθλητής νιώθει ικανοποιημένος μόνο όταν νικάει στους αγώνες, ότι η νίκη αποτελεί τον κύριο στόχο των αθλητών και πως η πραγμάτωσή της δημιουργεί συναισθήματα χαράς, ευτυχίας, και ικανοποίησης. Ωστόσο, σύμφωνα με τους Courneya & Chelladurai (1991), η νίκη συχνά εξαρτάται και από άλλους παράγοντες όπως τύχη, εξαιρετική εμφάνιση του αντιπάλου, κακή οργάνωση του παιχνιδιού, κακή κρίση διαιτητών, καιρικές συνθήκες κτλ. Γι' αυτό και δεν αποτελεί μοναδικό κριτήριο απόδοσης των αθλητών και των ομαδικών προσπαθειών. Άλλωστε η νίκη ή η ήττα δεν αντικατοπτρίζουν πάντοτε την απόδοση μιας ομάδας ή ενός αθλητή σ' έναν αγώνα, όπως για παράδειγμα στην Πετοσφαίριση όπου πρέπει να υπάρχει κάποιος που θα χάσει, ακόμα κι όταν παίζουν δύο ισάξιες ομάδες.

Πέρα, λοιπόν, του αποτελέσματος ενός αγώνα, πρέπει να υπάρχουν και άλλοι παράγοντες που επηρεάζουν τα επίπεδα ικανοποίησης ενός αθλητή. Παράγοντες που έχουν να κάνουν με τον κάθε αθλητή ξεχωριστά αλλά και με την ομάδα στο σύνολό της, με τις προσπάθειες και διαδικασίες για την πραγμάτωση ενός στόχου αλλά και με τις συνέπειες που ακολουθούν, με τη δουλειά που γίνεται από αθλητές, προπονητή, προσωπικό, αλλά και με τις διαπροσωπικές και κοινωνικές σχέσεις που διατηρούνται.

Σε έρευνα των Chelladurai & Riemer (1997), η οποία έλαβε χώρα στον Καναδά, σε αθλητές Πανεπιστημίου, κατεγράφησαν ορισμένοι παράγοντες αθλητικής ικανοποίησης, οι οποίοι παρουσιάζονται στον παρακάτω πίνακα:

(Πιν.1) Κατηγορίες Αθλητικής Ικανοποίησης

Γενικές Κατηγορίες	Συγκεκριμένες Κατηγορίες	Περιγραφικά
Απόδοση	Ατομική	Ατομική προσπάθεια ενός αθλητή.
	Ομαδική	Ομαδική απόδοση σε αναμετρήσεις.
Βελτίωση	Ατομική	Το μέγεθος της ατομικής βελτίωσης.
	Ομαδική	Το μέγεθος της ομαδικής βελτίωσης.
Ηγεσία	Εξάσκηση	Οι μέθοδοι προπόνησης, η αυστηρότητα και συνέχεια των προγραμμάτων.
	Χρησιμοποίηση ικανοτήτων	Ο βαθμός με τον οποίο ο προπονητής χρησιμοποιεί τις δυνατότητες όλων με αποτελεσματικότητα.
	Στρατηγική	Η ορθότητα της στρατηγικής που επιλέχτηκε.
	Ίσες ευκαιρίες	Ο χρόνος συμμετοχής σε αγώνες ενός αθλητή σύμφωνα με τις δυνατότητες, ταλέντα και προσπάθειές του.
	Ίσες ανταμοιβές	Ο βαθμός με τον οποίο ο προπονητής αμείβει και αναγνωρίζει το ίδιο όλους τους αθλητές.
	Πίστη σε αθλητές	Πίστη και υποστήριξη από προπονητή.
	Αντίδραση στα αποτελέσματα	Θετική και ισορροπημένη συμπεριφορά απέναντι σε νίκη.
	Ηθική	Ο βαθμός με τον οποίο ο προπονητής αμείβει και αναγνωρίζει το ίδιο όλους τους αθλητές.
Συναθλητές	Έργο	Ο βαθμός στον οποίο οι συναθλητές συνεισφέρουν και διευκολύνουν την

	Σχέσεις	προσπάθεια και απόδοση κάποιου. Ο βαθμός στον οποίο οι αλληλεπιδράσεις στην ομάδα είναι φιλικές και λογικές.
Παράγοντες		Η βοήθεια που δίνεται από το λοιπό προσωπικό, όπως ακαδημαϊκοί σύμβουλοι, γυμναστές και managers.
Διοίκηση	Υλικοτεχνική υποδομή	Η ποιότητα και δυνατότητα πρόσβασης σε εγκαταστάσεις και όργανα για προπόνηση ή αγώνα.
	Υποτροφίες	Ο αριθμός των υποτροφιών που απονέμονται στην ομάδα.
	Προϋπολογισμός	Ο προϋπολογισμός που ορίζεται για την ομάδα (έξοδα σχετικά με οδοιπορικά και φόρμες).
Κοινωνική Υποστήριξη		Η υποστήριξη της πανεπιστημιακής κοινότητας, της τοπικής κοινωνίας και των Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης.

Πιο συγκεκριμένα, τα επίπεδα ικανοποίησης ενός αθλητή είναι δυνατό να επηρεαστούν:

α) από τον κάθε αθλητή ξεχωριστά: ως προς τους στόχους που θέτει, την προσπάθεια και προπόνηση που κάνει, την πορεία και πιθανή πρόοδο που διαγράφει, τις οδηγίες και τις γνώσεις που του δίνονται, καθώς και την θετική ανατροφοδότηση που λαμβάνει, τον ρόλο και την προσφορά του στην ομάδα, την χρήση των ικανοτήτων και δυνατοτήτων του από τον προπονητή, την αναγνώριση και υποστήριξη που δέχεται τόσο από την ομάδα όσο και από την οικογένεια,

β) από την ομάδα στο σύνολό της: ως προς τους στόχους που θέτει, την προσπάθεια και προπόνηση που κάνει, την πορεία, την πιθανή πρόοδο και ωρίμανσή της, την ενοποίηση που την χαρακτηρίζει, την ίση μεταχείριση και εμπιστοσύνη απέναντι σε όλα τα μέλη της, την συμμετοχή όλων στις αποφάσεις που την αφορούν, τις ηθικές αξίες που διατηρεί. Επιπλέον ως προς την επιλογή της στρατηγικής και τακτικής, τον συντονισμό, την υποδομή που διαθέτει, τον προϋπολογισμό της, την επικουρική και κοινωνική υποστήριξη που λαμβάνει και

γ) από τις κοινωνικές σχέσεις που επικρατούν: η ανάγκη του ανήκειν, οι φιλίες που δημιουργούνται, οι ρόλοι που διανέμονται, η ισορροπία που διατηρείται, η εμπιστοσύνη που υπάρχει, η κοινωνική υποστήριξη που μπορεί να λαμβάνει.

Μάλιστα, οι Riemer & Chelladurai (1998) κατέληξαν σε τρία κριτήρια με σκοπό την έρευνα και κατηγοριοποίηση των παραγόντων ικανοποίησης των αθλητών. Πρώτο κριτήριο ήταν οι παράγοντες που έχουν να κάνουν: (α) με τα αποτελέσματα των προσπαθειών τους (νίκες, στόχοι, κτλ.) και (β) με τις καταστάσεις που δημιουργούν τα αποτελέσματα αυτά (καλό περιβάλλον, αμοιβή, διοίκηση, πρόοδος, κτλ.). Δεύτερο κριτήριο αποτελούσε: (α) η απόδοση που παρουσιάζει κάθε αθλητής ξεχωριστά και η γενική απόδοση της ομάδος και (β) αν οι στόχοι και οι προσδοκίες ενός αθλητή επηρεάζονται από τις πράξεις των υπολοίπων. Σύμφωνα με το τρίτο κριτήριο, κάποια αποτελέσματα έρχονται ύστερα από δουλειά και έντονη προσπάθεια, ενώ κάποια άλλα έχουν καθαρά κοινωνικό χαρακτήρα (ο ρόλος ενός αθλητή στην ομάδα, οι σχέσεις του με τον προπονητή και τους συμπαίκτες του, κτλ.).

Λαμβάνοντας υπόψη τις κατηγοριοποιήσεις που δίνονται στον πίνακα 1 καθώς και τα τρία κριτήρια που προαναφέρθηκαν, μπορούμε να πούμε ότι ένας

αθλητής γενικά επηρεάζεται: (α) από τον ίδιο του τον εαυτό, (β) από τον προπονητή του, (γ) από τους συναθλητές του, (δ) από τους παράγοντες της ομάδας, (ε) από το εξωτερικό περιβάλλον (συγγενείς, θεατές), (στ) από τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης και την τοπική κοινωνία. Ας εξετάσουμε καθένα χωριστά:

α) από τον ίδιο του τον εαυτό: η αυτοπεποίθηση ενός αθλητή είναι δυνατό να επηρεάσει ή και να καθορίσει την συμπεριφορά και την απόδοσή του. Ένας αθλητής του οποίου το επίπεδο αυτοπεποίθησης είναι υψηλό, έχει εμπιστοσύνη στις δυνατότητές του, προσδοκά την ικανοποίηση και βάζει πιο προκλητικούς στόχους. Το υψηλό επίπεδο αυτοπεποίθησης και οι προκλητικοί στόχοι οδηγούν σε μεγαλύτερη απόδοση (Θεοδωράκης, Γούδας και Παπαϊωάννου, 1998). Η αυτοπεποίθηση, όμως, αυτή δεν θα έχει σχέση με το τι ελπίζει ο αθλητής να κάνει, αλλά με το τι ρεαλιστικά μπορεί να προσδοκά, γνωστή και ως ιδανική αυτοπεποίθηση (Δογάνης, 1990).

Επίσης, σημαντικό ρόλο παίζει η σημασία που έχει για τον ίδιο τον αθλητή η προσπάθεια που κάνει και τα αποτελέσματα αυτής, με άλλα λόγια οι στόχοι που έχει θέσει. Το πόσο, δηλαδή, επιθυμεί ο αθλητής να φτάσει σε ένα αποτέλεσμα, δεσμευμένος να δίνει διαρκώς τον καλύτερο εαυτό του και συχνά θυσιάζοντας τις ανέσεις και τον ελεύθερο χρόνο του (Orlick, 1990). Επιπλέον οι εμπειρίες που κουβαλά ένας αθλητής, είναι δυνατό να τον επηρεάσουν, ιδιαίτερα όταν ακολουθούν συστηματικές προπονήσεις ή ασχολούνται με τον πρωταθλητισμό (Orlick, 2000, Παπαποστόλου, 2001). Η ικανοποίηση ενός αθλητή, είναι το σημείο στο οποίο συγκλίνουν οι εμπειρίες, οι ατομικές ανάγκες και οι απαιτήσεις του (Chelladurai, 1999).

β) από τον προπονητή του: ο προπονητής περνά πολλές ώρες με τους αθλητές του και είναι το άτομο εκείνο που άμεσα μπορεί να τους επηρεάσει. Είναι εκείνος που καλείται να διδάξει τεχνικές και τακτικές, να ξεδιπλώσει και να αναπτύξει τα ταλέντα των αθλητών, να οργανώσει και να πραγματοποιήσει με αποτελεσματικότητα το πρόγραμμα των προπονήσεων αλλά και το παιχνίδι της ομάδας (Riemer & Chelladurai, 1995; Chelladurai & Saleh, 1980). Οφείλει να αναπτύσσει την αυτοπεποίθησή τους, να επικοινωνεί και να δίνει σωστή ανατροφοδότηση τόσο στις προπονήσεις όσο και στους αγώνες, έτσι ώστε διαρκώς να τους ενισχύει και να τους δίνει κίνητρα. (Θεοδωράκης, Γούδας και Παπαϊωάννου, 1998).

Επιπλέον πρέπει να αντιμετωπίζει τις τυχόν δύσκολες καταστάσεις, να τους προστατεύει από αυτές και να φροντίζει για την συνοχή της ομάδας. Μάλιστα, σε σχετική έρευνα η οποία έγινε σε γυναικείες ομάδες Πετοσφαίρισης, τα αποτελέσματα έδειξαν πως η ηγετική συμπεριφορά των προπονητών επηρεάζει σημαντικά την συνοχή της ομάδας (Γκέτσιου & Μπεργελές, 1999-2000).

Ακόμα και με την γλώσσα τους σώματός του είναι σε θέση να επηρεάζει την ομάδα και να περνάει μηνύματα θετικά ή αρνητικά (Rhea, 1999). Σύμφωνα με τον Benzur (1987), το 70% των λαμβανόμενων μηνυμάτων μεταβιβάζονται με την γλώσσα του σώματος και μόλις το 30% λεκτικά. Επιπλέον, έρευνα έδειξε ότι η μη λεκτική γλώσσα των προπονητών εκπέμπει κυρίως αρνητικά μηνύματα στους αθλητές (Shelach, 2001). Εν συντομία, ο προπονητής πρέπει να είναι ένας αποτελεσματικός ηγέτης, ο οποίος θα εστιάζεται στην ικανοποίηση των αναγκών των αθλητών και αθλητριών του (Θεοδωράκης, Γούδας & Παπαϊωάννου, 1998).

γ) από τους συναθλητές του: είναι σημαντικό σε μια ομάδα οι στόχοι να είναι κοινοί για όλους τους αθλητές, γεγονός το οποίο παρατηρείται σε ομάδες υψηλού επιπέδου. Όπως φαίνεται και στην πυραμίδα του Silva στον πίνακα 2 (Cox, 1994), όσο ανεβαίνουμε σε επίπεδο αθλητών τόσο περισσότερο συμπίπτουν οι προσωπικότητες, οι προσδοκίες και τα φυσιολογικά χαρακτηριστικά των αθλητών.

(Πιν. 2) Η Πυραμίδα Προσωπικότητας – Απόδοσης των Αθλητών (Silva, J.M., 1984).

Στην βάση της πυραμίδας, δηλαδή στο εισαγωγικό στάδιο της πορείας τους, οι αθλητές παρουσιάζονται ετερογενείς, ανόμοιοι και με διαφορετικές προσωπικότητες. Ανεβαίνοντας όμως τις βαθμίδες, περιορίζεται σταδιακά η ανομοιογένεια, ενώ ταυτόχρονα συγκλίνουν οι στόχοι και οι προσδοκίες, η δέσμευση και η προσπάθεια, οι προσωπικότητες. Στον πρωταθλητισμό οι αθλητές παρουσιάζονται πιο εργατικοί, επίμονοι και υπομονετικοί. Καλλιεργούν την ευγενή άμιλλα και αντιδρούν με περίσσιο σεβασμό απέναντι σε προπονητή και παράγοντες, οικογενειακό και κοινωνικό περιβάλλον (Παπαποστόλου, 2001).

δ) από τους παράγοντες: το ιατρικό προσωπικό, του οποίου η συνεισφορά είναι πολύτιμη όχι μόνο για την σωματική αλλά και για την ψυχολογική υγεία των αθλητών. Βοηθούν στην πρόληψη και αντιμετώπιση τυχόν τραυματισμών. Μάλιστα για την αποκατάσταση τραυματισμού ενός αθλητή η παρουσία αθλητιάτρων, γυμναστών, φυσιοθεραπευτών, καθώς και αθλητικών ψυχολόγων είναι απαραίτητη, ώστε η επιστροφή του στην αγωνιστική δράση να γίνει όσο το δυνατό ομαλότερα (Θεοδωράκης, Γούδας & Παπαϊωάννου, 1998).

Η διοίκηση και οι χορηγοί μιας ομάδας αποτελούν τον κύκλο των ανθρώπων που άμεσα επηρεάζουν την πορεία της. Είναι οι παράγοντες που ενισχύουν τους αθλητές είτε με την κάλυψη άμεσων υλικών αναγκών όπως φόρμες, οδοιπορικά, είτε με την κατασκευή έργων υποδομής, είτε μέσω την διαφήμισης και προβολής της ομάδας (Παπαδημητρίου & Γαργαλιάνος, 1997).

ε) από το εξωτερικό περιβάλλον: σκοπός των θεατών αλλά και των οικογενειών των αθλητών είναι να συμπαραστέκονται και να ενθαρρύνουν με την παρουσία τους τις προσπάθειες της ομάδας. Συχνά, όμως, παίρνουν θέση σε θέματα που αφορούν σε αγωνιστικές και διοικητικές αποφάσεις επηρεάζοντας σε μεγάλο βαθμό. Μάλιστα λόγω της συναισθηματικής τους φόρτισης μπορούν να δημιουργήσουν εντάσεις, ακόμα ακόμα και να προκαλέσουν επεισόδια βίας (Αυγερινός, 1989).

στ) από τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης και την τοπική κοινωνία: ο ρόλος των ΜΜΕ είναι να διαφημίσει την προσπάθεια των αθλητών και να την ενισχύσει, παρουσιάζοντας τις δραστηριότητες και τις επιτυχίες τους, διαμορφώνοντας έτσι μια

θετική εικόνα τους προς τους θεατές. Συχνά όμως προάγουν το φαινόμενο της βίας στον αθλητισμό εξαιτίας των προτύπων που χρησιμοποιούν.

Η τοπική κοινωνία δύναται με επιχορηγήσεις να ενισχύει οικονομικά τους αθλητές, δημιουργώντας κλίμα ασφάλειας και ταυτόχρονα ψυχολογικής στήριξης. Επίσης με έρευνες που λαμβάνουν χώρα στην πανεπιστημιακή κοινότητα μπορεί να βοηθήσει στην βελτίωση των μεθόδων και των μέσων προπόνησης των αθλητών. (Παπαδημητρίου & Γαργαλιάνος, 1997).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ

3.1 Δείγμα

Συνολικό δείγμα της έρευνας αποτέλεσαν 54 αθλητές και αθλήτριες πετοσφαίρισης. Πιο συγκεκριμένα η έρευνα στηρίχτηκε σε 44 αθλήτριες των γυναικείων ομάδων του Τοπικού Πρωταθλήματος Πετοσφαίρισης Θεσσαλίας του έτους 2001 – 2002 (81.5%), καθώς επίσης έλαβαν μέρος και 10 αθλητές της Εθνικής ομάδας Ελπίδων του ίδιου έτους (18.5%). Η ηλικία τους κυμαινόταν από 14 έως 32 έτη, με μέσο όρο (Μ.Ο.) 19.81 έτη και τυπική απόκλιση (Τ.Α.) 4.41 έτη. Η εμπειρία τους στο άθλημα κυμαινόταν από 1 έως 18 έτη με Μ.Ο. 6.75 έτη και Τ.Α. 4.07 έτη. Οι γυναικείες ομάδες που συμμετείχαν είναι οι: Α. Σ. Αναγέννηση Καρδίτσας, Α. Σ. Ασκληπιός Τρικάλων, Γ. Σ. Ελασσόνας, Νίκη Βόλου, Γ. Σ. Τυρνάβου.

3.2 Διαδικασία Μέτρησης

Η μέθοδος που χρησιμοποιήθηκε για την έρευνα στηρίχτηκε στην διανομή ερωτηματολογίου το οποίο και συμπλήρωνε κάθε συμμετέχων μόνος του. Η διεξαγωγή της έρευνας σε ό,τι αφορά στους αθλητές της Εθνικής Ελπίδων έγινε τον Νοέμβριο του 2001, κατά την προετοιμασία της ομάδας, στο γήπεδο Ειρήνης και Φιλίας. Τα ερωτηματολόγια διανεμήθηκαν μετά το τέλος της προπόνησης των αθλητών και συγκεντρώθηκαν εκείνη τη χρονική στιγμή. Ό,τι αφορά στις γυναικείες ομάδες, η έρευνα έλαβε χώρα κατά την αγωνιστική περίοδο 2001 – 2002 σε διάφορες πόλεις του Νομού Θεσσαλίας. Τα ερωτηματολόγια συμπληρώνονταν μετά το τέλος μιας προπόνησης ή ενός αγώνα και είτε συγκεντρώνονταν εκείνη τη χρονική στιγμή, είτε ταχυδρομούνταν από τους προπονητές τους.

Να σημειωθεί ότι έγινε σαφής επισήμανση τόσο στους αθλητές όσο και στους προπονητές τους πως τα ερωτηματολόγια είναι ανώνυμα και άκρως εμπιστευτικά. Σημαντικό δε είναι ότι συχνά κατά τη διαδικασία συμπλήρωσης των ερωτηματολογίων, κατά την οποία παρίστατο η ερευνήτρια, κρινόταν αναγκαία η επιπλέον διευκρίνηση ορισμένων στοιχείων, καθώς δεν γίνονταν αντιληπτά από όλους τους συμμετέχοντες. Η διευκρίνηση αυτή δινόταν προφορικά από την ερευνήτρια. Να σημειωθεί πως παρόμοιες διευκρινήσεις δεν ζητήθηκαν από τις ομάδες που ταχυδρόμησαν τα συμπληρωμένα ερωτηματολόγια.

3.3 Όργανο Μέτρησης

Η συλλογή των δεδομένων έγινε με την χρήση ερωτηματολογίου (βλ. παράρτημα).

Τα ερωτηματολόγια χωρίζονταν σε δύο ενότητες:

1) Λίστα με 21 προτάσεις που αφορούν στην ικανοποίηση του αθλητή γενικότερα μέσα στην ομάδα και διακρίνεται σε έξι κατηγορίες, μέρος των κατηγοριών που δόθηκαν στον πίνακα 1 (Chelladurai & Riemer, 1997). Οι κατηγορίες αυτές περιλαμβάνουν:

- 3 προτάσεις που αφορούν στην ατομική απόδοση (π.χ. Η βελτίωση της απόδοσής μου σε σχέση με την προηγούμενη χρονιά;)
- 3 προτάσεις που αφορούν στην ομαδική απόδοση (π.χ. Κατά πόσο η ομάδα πέτυχε τους στόχους της αυτήν την περίοδο;)
- 5 προτάσεις που αφορούν στην συμπεριφορά του προπονητή (π.χ. Η προπόνηση που δέχτηκα από τον προπονητή μου στην διάρκεια της περιόδου)

- 3 προτάσεις που αφορούν στην ηθική των υπολοίπων αθλητών (π.χ. Η αθλητική συμπεριφορά των συναθλητών μου)
- 4 προτάσεις που αφορούν στο ιατρικό προσωπικό που ενισχύει την ομάδα (π.χ. Η ικανότητα του ιατρικού προσωπικού)
- 3 προτάσεις που αφορούν στην οικονομική ενίσχυση της ομάδας (π.χ. Η αμεροληψία στον προϋπολογισμό της ομάδας)

Χρησιμοποιήθηκε επτάβαθμη κλίμακα Likert: 1 = καθόλου ικανοποιημένος, 2 = σχεδόν ικανοποιημένος, 3 = λίγο ικανοποιημένος, 4 = μέτρια ικανοποιημένος, 5 = αρκετά ικανοποιημένος, 6 = πολύ ικανοποιημένος, 7 = εξαιρετικά ικανοποιημένος.

2) Δημογραφικά στοιχεία: δηλαδή πληροφορίες σχετικά με το φύλο, την ηλικία, το μορφωτικό επίπεδο, τα χρόνια εμπειρίας, την κατηγορία στην οποία ανήκουν και πιθανή συμμετοχή σε εθνική ομάδα.

3.4 Στατιστική Ανάλυση

Η στατιστική ανάλυση έγινε με την χρήση του στατιστικού προγράμματος SPSS (Statistical Package for the Social Science), καθώς είναι διεθνώς αποδεκτό ως το πιο ολοκληρωμένο πακέτο για στατιστική ανάλυση στην εμπειρική έρευνα στον χώρο των κοινωνικών επιστημών (Δημητρόπουλος, 2001). Για την εξαγωγή των αποτελεσμάτων χρησιμοποιήθηκαν τα t-tests και περιγραφική στατιστική.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Από την ανάλυση των αποτελεσμάτων (πίνακας 3) προέκυψε ότι οι αθλητές και αθλήτριες Πετοσφαίρισης είναι περισσότερο ικανοποιημένοι από την συμπεριφορά του προπονητή απέναντι στον καθένα (5.84), καθώς και από την ηθική των συναθλητών τους (5.42). Επίσης δείχνουν αρκετά ικανοποιημένοι και από την ατομική τους απόδοση (5.20), ενώ λιγότερο ευχαριστημένοι από την απόδοση της ομάδας στο σύνολό της (4.53). Αντίθετα, ως προς την οικονομική επιχορήγηση που δέχονται, το επίπεδο ικανοποίησής τους πέφτει σε χαμηλότερα ποσοστά (3.58), ενώ εμφανίζονται μάλλον δυσαρεστημένοι σε ό,τι έχει να κάνει με ιατρική κάλυψη της ομάδας (2.97).

(Πιν. 3) Περιγραφική στατιστική των παραγόντων ικανοποίησης των αθλητών

ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ	Μ. Ο.	Α. Τ.
Συμπεριφορά Προπονητή προς τον Αθλητή	5.84	1.19
Ηθική των Συναθλητών	5.42	1.00
Ατομική Απόδοση	5.20	1.11
Ομαδική Απόδοση	4.53	1.40
Προϋπολογισμός Ομάδας	3.58	1.53
Ιατρικό Προσωπικό	2.97	2.04

Εξετάζοντας την δεύτερη υπόθεση, το ενδεχόμενο, δηλαδή, να υπάρχουν διαφορές ανάμεσα στα δύο φύλα, χρησιμοποιήσαμε την μέθοδο των t-tests. Τα αποτελέσματα έδειξαν ότι υπάρχουν στατιστικά σημαντικές διαφορές ως προς την

ικανοποίησή τους για την οικονομική επιχορήγηση που δέχονται ($t(52) = 2.80, p < .01$), αλλά κυρίως για την ιατρική κάλυψη της ομάδας τους ($t(52) = 6.21, p < .001$). Πιο συγκεκριμένα τα αποτελέσματα έδειξαν ότι η ικανοποίηση για την οικονομική επιχορήγηση σε σχέση με το φύλο είναι για τις γυναίκες: Μ.Ο. 3.32 με Τ.Α. 1.44, ενώ για τους άντρες είναι: Μ.Ο. 4.73, με Τ.Α. 1.45. Για την ικανοποίηση σχετικά με την ιατρική κάλυψη βρέθηκε για τις γυναίκες: Μ.Ο. 2.34 με Τ.Α. 1.57, ενώ για τους άντρες: Μ.Ο. 5.73 με Τ.Α. 1.48.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5

ΣΥΖΗΤΗΣΗ

5.1 Συζήτηση - Συμπεράσματα

Σκοπός της συγκεκριμένης έρευνας ήταν να εξεταστούν τα επίπεδα ικανοποίησης των αθλητών Πετοσφαίρισης στην Ελλάδα και να διερευνηθεί κατά πόσο υπάρχουν διαφορές σε σχέση με το φύλο των αθλητών.

Σύμφωνα με τα αποτελέσματα οι αθλητές και των δύο φύλων έδειξαν ιδιαίτερα ικανοποιημένοι σε ό,τι αφορά στην συμπεριφορά του προπονητή ως προς τον καθένα τους ξεχωριστά (γυναίκες: 5.88 - άντρες: 5.68), ενώ στα ίδια περίπου επίπεδα κυμαίνεται και ο βαθμός ικανοποίησής τους για την ηθική και συμπεριφορά των συναθλητών τους (γυναίκες: 5.30 - άντρες: 5.92). Σε γενικές γραμμές τόσο γυναίκες όσο και άντρες είναι ικανοποιημένοι από τις σχέσεις που διατηρούν μέσα στην ομάδα και με τον προπονητή τους αλλά και με τους συναθλητές τους.

Αυτό είναι πολύ πιθανό να οφείλεται στο γεγονός ότι η οι αθλητές αυτοί επιθυμούν και επιδιώκουν την επιτυχία. Πρόκειται, επιπλέον, για ένα ομαδικό άθλημα, στο οποίο μάλιστα δεν υπάρχει επαφή με τον αντίπαλο. Και η συνοχή της ομάδας είναι παράγοντας που θα βοηθήσει στην μεγιστοποίηση της προσπάθειας και της καλύτερης απόδοσης των αθλητών (Θεοδωράκης, Γούδας & Παπαϊωάννου, 1998).

Ως προς την ομαδική απόδοση οι άντρες παρουσιάζουν μία πολύ μικρή θετική διαφορά στο ποσοστό ικανοποίησής τους (5.22) σε σχέση με τις γυναίκες (4.38), αποτέλεσμα που πιθανώς να οφείλεται στο πρωτάθλημα που συμμετέχει ο καθένας.

Οι άντρες παίζουν σε Γ Εθνική, Α2 και Α1 κατηγορία, ενώ αποτελούν και μέλη του εθνικού μας συγκροτήματος Ελπίδων. Αντίθετα όλες οι γυναίκες παίζουν σε Τοπικό Πρωτάθλημα.

Έρευνες έδειξαν πως σε επαγγελματικές ομάδες και γενικότερα ομάδες υψηλού αγωνιστικού επιπέδου, οι προπονητές έχοντας μεγαλύτερες απαιτήσεις και υψηλότερους στόχους, θέτουν αυστηρότερους κανόνες ως προς την συμμετοχή και προσπάθεια κάθε αθλητή αλλά και της ομάδας στο σύνολό της (Θεοδωράκης, Γούδας & Παπαϊωάννου, 1998).

Το παραπάνω συμπέρασμα θα μπορούσε να εξηγεί και τα αποτελέσματα του επιπέδου ικανοποίησης ως προς την ατομική τους απόδοση. Στην κατηγορία αυτή οι γυναίκες παρουσιάζουν αρκετά μεγαλύτερο ποσοστό (5.27) από αυτό των αντρών (4.90). Οι άντρες λαμβάνουν μέρος σε πρωταθλήματα μεγαλύτερων κατηγοριών και εθνικού επιπέδου και οι απαιτήσεις που έχουν από τον εαυτό τους είναι μεγαλύτερες, με συνέπεια να επιθυμούν διαρκώς μεγαλύτερη βελτίωση και εξέλιξη.

Σε ό,τι αφορά στην ιατρική κάλυψη που τους παρέχεται, παρατηρείται μια πραγματικά μεγάλη διαφορά ανάμεσα σε άντρες και γυναίκες. Οι μεν αθλήτριες είναι ελάχιστα ικανοποιημένες (2.34), ενώ οι αθλητές μάλλον απόλυτα καλυμμένοι. Πιθανώς το αποτέλεσμα αυτό να οφείλεται στην κατηγορία πρωταθλήματος στην οποία λαμβάνει μέρος ο καθένας. Άρα σε ομάδες υψηλού επιπέδου και στόχων η ιατρική κάλυψη που παρέχεται να είναι άμεση και πλήρης, σε αντίθεση με τις ομάδες τοπικών πρωταθλημάτων.

Ως προς τα ποσά που διατίθενται για τις ομάδες τους και για τον τρόπο που διανέμονται αυτά, τόσο οι άντρες (4.73) όσο και οι γυναίκες (3.32) δεν δείχνουν ιδιαίτερα ικανοποιημένοι. Τα αποτελέσματα αυτά ως προς τις γυναικείες ομάδες ίσως και να ήταν αναμενόμενα, καθώς στα τοπικά πρωταθλήματα η οικονομική ενίσχυση είναι μικρότερη και οι χορηγίες είναι φτωχότερες λόγω της πληθώρας των σωματείων. Όμως, για την αντρική ομάδα, η οποία είναι και εθνικού επιπέδου, τα αποτελέσματα αυτά θα μπορούσαν να χαρακτηριστούν απογοητευτικά, από τη στιγμή που οι αθλητές αυτοί θεωρούνται και επαγγελματίες.

5.2 Προτάσεις

Οι αθλητές της Πετοσφαίρισης εμφανίζονται ευχαριστημένοι τόσο από την ατομική τους όσο και από την ομαδική τους απόδοση και βελτίωση, ενώ παρουσιάζονται ιδιαίτερα ικανοποιημένοι από την ηγετική συμπεριφορά την οποία ακολουθεί ο προπονητής τους, καθώς και από τις σχέσεις τους με τους συναθλητές τους. Παράλληλα, όμως, εμφανίζονται μάλλον δυσαρεστημένοι από τον καταμερισμό του προϋπολογισμού και την οικονομική ενίσχυση των ιδίων και των ομάδων τους, καθώς και από την ελλιπή ιατρική κάλυψη που τους παρέχεται.

Για την εξέλιξη του φαινομένου της ικανοποίησης των αθλητών Πετοσφαίρισης πρότασή μας είναι να γίνουν μελλοντικά και άλλες έρευνες. Οι έρευνες αυτές θα αφορούν συλλόγους Πετοσφαίρισης, αντρών και γυναικών, όλων των κατηγοριών, από όλη την Ελλάδα. Επίσης, θετικότερα αποτελέσματα θα υπάρξουν αν δοθούν περισσότερα κίνητρα σε όλες τις ομάδες της ελληνικής Πετοσφαίρισης. Τα κίνητρα αυτά μπορούν να είναι:

(α) μεγαλύτερη οικονομική κάλυψη και καλύτερη οργάνωση των σωματείων Πετοσφαίρισης, τόσο για τις ομάδες των τοπικών πρωταθλημάτων, όσο και για εκείνες των εθνικών κατηγοριών καθώς και για το εθνικό μας συγκρότημα. Επιπλέον, ενίσχυσή τους από εξειδικευμένα στελέχη διοίκησης προσωπικού, marketing, ευρέσεως πόρων, διαφήμισης, κτλ.

(β) ενίσχυση όλων των ομάδων, άσχετα από την κατηγορία στην οποία ανήκουν, με ιατρικό προσωπικό.

(γ) ενίσχυση της προβολής του αθλήματος μέσω των προγραμμάτων σχολικού και μαζικού αθλητισμού, καθώς και των μέσων μαζικής ενημέρωσης.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Αγγελονίδης, Γ., Ψυχουντάκη, Μ. & Ζέρβας, Γ. (1998). Σχέση ψυχολογικών χαρακτηριστικών και ηγετικής συμπεριφοράς προπονητών ομαδικών αθλημάτων. Στα πρακτικά του 2^{ου} Διεθνούς Συνεδρίου Αθλητικής Ψυχολογίας. Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας, ΤΕΦΑΑ. σσ. 212-214.
- Αυγερινός, Θ. (1989). Κοινωνιολογία του Αθλητισμού – θεώρηση αθλητικών γεγονότων – οργάνωση του αθλητισμού – βία και αθλητισμός. Θεσσαλονίκη: Εκδ. Salto.
- Αυγερινός, Θ. (2000). Διδακτική και Μεθοδική της Αθλητικής Αγωγής (Φυσικής Αγωγής). Αθήνα.
- Αυθίνος, Γ. Δ. (1998). Άσκηση – Άθληση – Κινητική Αναψυχή – Οργανωτική Διάσταση. Πανεπιστήμιο Αθηνών, ΤΕΦΑΑ. σσ. 53-55.
- Balzer, W. K., Smith, P. C., Kravitz, D. A., Lovell, S. E., Paul, K. B., Reilly, B. A. & Reilly, C. E. (1990). Users' Manual for the Job Descriptive Index (JDI) and the Job In General (JIG) scales. Bowling Green, OH: Bowling Green State University.
- Γκέτσιου, Κ. & Μπεργελές, Ν. (1999-2000). Η ηγετική συμπεριφορά του προπονητή σε ομάδες Πετοσφαίρισης αθλητριών ηλικίας 12 έως 14 χρονών. Στα πρακτικά του 9ου Διεθνούς Συνεδρίου Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού. Κομοτηνή: Πανεπιστήμιο Θράκης, σσ. 96.
- Γκιούρδας, Μ., Μινάρδου, Κ. & Ζάνου, Σ. (1998). Interactive effect of goal Orientations and feedback regarding goal achievement on intrinsic motivation. Στα πρακτικά του 2^{ου} Διεθνούς Συνεδρίου Αθλητικής Ψυχολογίας. Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας, ΤΕΦΑΑ. σσ. 53-55.
- Γουλμάρης, Δ., Θεοδωράκης, Ν. & Γαργαλιάνος, Δ. (2001). Ικανοποίηση

προσωπικού στα προγράμματα άσκησης για όλους στην Ανατολική Μακεδονία και Θράκη. Στα πρακτικά του 2^{ου} Πανελληνίου Συνεδρίου Οργάνωσης και Διοίκησης Αθλητισμού. Τρίκαλα: ΕλλΕΔΑ. σσ. 43-44.

Chelladurai, P. & Saleh, S. D. (1980). Dimensions of leader behavior in sports: Development of a leadership scale. *Journal of Sport Psychology*, 2, 34-45.

Chelladurai, P. & Riemer, H. A. (1997). A classification of the facets of athlete satisfaction. *Journal of Sport Management*, 11, 133-159.

Chelladurai, P. (1999). Human Resource Management in Sport and Recreation. Human Kinetics.

Coldberg, A. (1997). Playing out of your Mind. A Soccer Player and Coaches Guide to Developing Mental Toughness. Reeds wain INC.

Cox, R. H. (1994). Sport Psychology. Concepts and Applications. University of Missouri, Coloumbia: WCB Brown & Benchmark Publishers.

Courneya, K. S. & Chelladurai, P. (1991). A model of performance measures in baseball. *Journal of Sport Psychology*, 13, 16-25.

Δημητρακάκου, Δ. (1964). Λήμμα στο Μέγα Λεξικόν της Ελληνικής Γλώσσας. τ. 7, σσ. 3430-3431.

Δημητρόπουλος, Ε. Γ. (2001). Εισαγωγή στη Μεθοδολογία της Επιστημονικής Έρευνας. Ένα Συστηματικό Δυναμικό Μοντέλο. Εκδ. "ΕΛΛΗΝ".

Δογάνης, Γ. (1990). Η Ψυχολογία στην Φυσική Αγωγή και τον Αθλητισμό. Θεσσαλονίκη: Εκδ. Salto.

Dawis, R. V. & Loftquist, L. H. (1984). A psychological theory of work adjustment: An individual – differences model and its applications. Minneapolis, MN: University of Minnesota Press.

Gidron, B. (1983). Sources of job satisfaction among service volunteers. *Journal of*

Voluntary Action Research, 12, 20-35.

Herzberg, F., Mausner, B., & Snyderman, B. (1959). *The motivation to work*. New York: Wiley and Sons.

Θεοδωράκης, Γ., Γούδας, Μ. & Παπαϊωάννου, Α. (1998). *Η Ψυχολογία της Υπεροχής στον Αθλητισμό*. Θεσσαλονίκη: Εκδ. Χριστοδουλίδη.

Κάντας, Α. (1993). *Οργανική – Βιομηχανική Ψυχολογία (Α)*. Κίνητρα, Επαγγελματική Ικανοποίηση, Ηγεσία. Αθήνα: Εκδ. Ελληνικά Γράμματα.

Locke, E. A. (1976). The nature and causes of job satisfaction. In M. M. Dunnette (Ed.), *Handbook of industrial and organizational psychology*. Chicago: Rand McNally.

Μπαγιάτης, Κ. Β. (1990). *Στατιστική*. Θεσσαλονίκη: Εκδ. Χριστοδουλίδη.

Μπαγιάτης, Κ. Β. (1997). *Μεθοδολογία Έρευνας στη Φυσική Αγωγή*. Θεσσαλονίκη: Εκδ. Χριστοδουλίδη.

Maslow, A. H. (1943). A theory of human motivation. *Psychological Review*, 50, 370-396.

Ντουμάνης, Ν. (2000). Προφίλ παρακίνησης στην Φυσική Αγωγή: Εφαρμογή της Analysis. Στα πρακτικά του 8ου Διεθνούς Συνεδρίου Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού. Κομοτηνή: Πανεπιστήμιο Θράκης, σσ. 71.

Orlick, T. (1990). *In Pursuit of Excellence. How to Win in Sport and Life Through Mental Training*. Champaign, Illinois: Leisure Press.

Orlick, T. (2000). *In Pursuit of Excellence. How to Win in Sport and Life Through Mental Training*. Human Kinetics.

Παπαδημητρίου, Δ. & Γαργαλιάνος, Δ. (1997). *Το Μάνατζμεντ του Αθλητισμού*. Εισαγωγή σε βασικά θέματα οργάνωσης και διοίκησης αθλητικών οργανισμών. ΕΛΛΕΔΑ. Εκδ. Αθλότυπο.

- Παπαποστόλου, Ο. (2001). Οι θετικές επιδράσεις του πρωταθλητισμού στους έφηβους αθλητές του κλασικού αθλητισμού. Στα πρακτικά του 9ου Διεθνούς Συνεδρίου Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού. Κομοτηνή: Πανεπιστήμιο Θράκης, σσ. 66.
- Riemer, H. A. & Chelladurai, P. (1995). Leadership and Satisfaction in athletics. *Journal of Sport & Exercise Psychology*, 17, 276-293.
- Riemer, H. A. & Chelladurai, P. (1998). Development of Athletic Satisfaction. *Journal of Sport & Exercise Psychology*, 20, 127-156.
- Saal, F. E. & Knight, P.A. (1988). Industrial/ organizational psychology: Science and Practice. Pacific Grove, CA: Books/ Cole Publishing Company.
- Shelach, E. (2001). What is that basketball coaches' nonverbal language saying? Στα πρακτικά του 9ου Διεθνούς Συνεδρίου Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού. Κομοτηνή: Πανεπιστήμιο Θράκης, σσ. 69.
- Shelach, E. (2001). Nonverbal communication: Do the players see the coach during the basketball game? Στα πρακτικά του 9ου Διεθνούς Συνεδρίου Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού. Κομοτηνή: Πανεπιστήμιο Θράκης, σσ. 70.
- Silva, J. M. (1984). Personality and sport performance: Controversy and challenge. In J. M. Silva, III & R. S. Weinberg (Eds.), *Psychological Foundations of*
- Τσορμπατζούδης, Χ. & Μπαρκούκης, Β. (1998). Στα πρακτικά του 2^{ου} Διεθνούς Συνεδρίου Αθλητικής Ψυχολογίας. Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας, ΤΕΦΑΑ σσ. 221-223.
- Ungerleider, S. (1996). Mental Training for Peak Performance. Top Athletes Reveal the Mind Exercises They Use to Excel. Pennsylvania: Rodale Press.
- Veccio, R. P. (1988). Organizational behavior. Chicago: Dryden Press.
- Vroom, V. H. (1964). Work and motivation. New York: Wiley.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Παρακάτω υπάρχει μια σειρά από προτάσεις με τις οποίες θέλουμε να δηλώσετε κατά πόσο είστε ικανοποιημένος /η. Κάθε αριθμός αντιστοιχεί σε άλλη απάντηση. Η επεξήγηση για την αντιστοιχία αυτή δίνεται παρακάτω. Παρακαλώ απαντήστε στις παρακάτω προτάσεις, (τοποθετώντας ένα κύκλο)

1= καθόλου ικανοποιημένος, 4= μέτρια ικανοποιημένος, 7= εξαιρετικά ικανοποιημένος

1	Η ικανότητα του ιατρικού προσωπικού.	1	2	3	4	5	6	7
2	Ο βαθμός κατά τον οποίο έχω προσεγγίσει τους στόχους απόδοσής μου στην διάρκεια της περιόδου.	1	2	3	4	5	6	7
3	Ο βαθμός ηθικότητας των συναθλητών μου.	1	2	3	4	5	6	7
4	Η οικονομική επιχορήγηση που παρέχεται στην ομάδα μου.	1	2	3	4	5	6	7
5	Η αναγνώριση που απολαμβάνω από τον προπονητή μου.	1	2	3	4	5	6	7
6	Οι νίκες /ήττες που σημείωσε η ομάδα μου αυτή την περίοδο.	1	2	3	4	5	6	7
7	Η αίσθηση του «ευ αγωνίζεσθαι» των συναθλητών μου.	1	2	3	4	5	6	7
8	Το ποσό των χρημάτων που δαπανάται για την ομάδα μου.	1	2	3	4	5	6	7
9	Η υπευθυνότητα με την οποία το ιατρικό προσωπικό περιθάλπει τους αθλητές.	1	2	3	4	5	6	7
10	Η φιλικότητα του προπονητή προς εμένα.	1	2	3	4	5	6	7
11	Η βελτίωση της απόδοσής μου σε σχέση με την προηγούμενη χρονιά.	1	2	3	4	5	6	7
12	Η συνολική απόδοση της ομάδας μου αυτή την περίοδο.	1	2	3	4	5	6	7
13	Η αθλητική συμπεριφορά των συναθλητών μου.	1	2	3	4	5	6	7
14	Κατά πόσο η ομάδα πέτυχε τους στόχους της αυτή την περίοδο.	1	2	3	4	5	6	7
15	Η αμεροληψία στον προϋπολογισμό της ομάδας.	1	2	3	4	5	6	7
16	Η βελτίωση του επιπέδου των ικανοτήτων μου.	1	2	3	4	5	6	7
17	Ο βαθμός εκτίμησης που δείχνει ο προπονητής μου όταν κάνω κάτι καλά.	1	2	3	4	5	6	7
18	Το ενδιαφέρον του ιατρικού προσωπικού για τους αθλητές.	1	2	3	4	5	6	7
19	Η εμπιστοσύνη του προπονητή προς εμένα.	1	2	3	4	5	6	7
20	Η προθυμία για ιατρική περίθαλψη.	1	2	3	4	5	6	7
21	Ο βαθμός κατά τον οποίο ο προπονητής μου με στηρίζει.	1	2	3	4	5	6	7

ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Φύλο: Άντρας

Γυναίκα

Ηλικία:

Μορφωτικό Επίπεδο:

Με ποιο άθλημα ασχολείστε;

Πόσα χρόνια ασχολείστε με αυτό το άθλημα;

Σε ποια κατηγορία συμμετέχετε;

Είστε μέλος εθνικής ομάδας;

Ναι

Όχι

ΕΥΧΑΡΙΣΤΟΥΜΕ ΓΙΑ ΤΗΝ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ